

Edward Krause, Antoni Kąsinowski

Bobrzany, woj. zielonogórskie. Dwór i pałac

Informator Archeologiczny : badania 10, 299-300

1976

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

BIELSK PODLASKI
Stanowisko I

patrz
wczesne średniowiecze

BUDZYNEK, gm. Dalików
woj. sieradzkie
Stanowisko I

patrz
późne średniowiecze

BOBRZANY
woj. zielonogórskie
Dwór i pałac

P. P. Pracownia Konserwacji Zabytków
Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska
Oddziału w Poznaniu

Badania prowadził mgr Edward Krause przy współpracy mgr. inż. arch. Antoniego Kąsinowskiego. Finansowało Zielonogórskie Przedsiębiorstwo Hodowli Roślin i Nasiennictwa. Stacja Hodowli Roślin - Pasterzowice. Pierwszy sezon badań. Dwór /?/ obronny średniowieczny i pałac renesansowy.

Celem prac archeologicznych było rozpoznanie posadowienia i sposobu fundamentowania murów zewnętrznych i piwnic pałacu, określenie poziomów użytkowych i przebudów, a także wyjaśnienie czy obecnie istniejący pałac o raczej nietypowej formie nie powstał na miejscu starszej budowli, sięgającej XIII względnie XIV wieku.

Wykopaliiska ograniczono do 5 niewielkich wykopów sondażowych oraz obserwacji i dokumentacji obrywu ziemnego do piwnicy na dziedzińcu pałacu. Wykopy te objęły łącznie powierzchnię około 23 m² przy głębokości zróżnicowanej od 1,5 do 3,5 m. Wykopy sondażowe lokowano tak aby uzyskać możliwie pełny obraz nawarstwień pałacu od fosy do dziedzińca.

Badania archeologiczne pałacu pozwoliły określić głębokość i sposób fundamentowania jego murów. Stwierdzono, że przed zbudowaniem pałacu istnieje tutaj starsze osadnictwo, sięgające przynajmniej XIV wieku. Jego ślady w postaci ułamków naczyń, kości zwierzęcych, polepy znaleziono w wykopach nr 1, 2, 5. Trudno o jednoznaczną odpowiedź czy wcześniej na miejscu pałacu znajdowało się grodzisko czy jakaś inna budowla obronna. Niezbyt regularny układ pałacu zbliżony do czworokąta o zaokrąglonych bokach mógłby sugerować taką możliwość. Obecny układ pałacu mógł być także uwarunkowany ówczesnym

uksztaltowaniem terenu.

Z wykopów uzyskano około 1500 szt. ułamków naczyń od XIV w. po czasy nowożytne w tym siwaki, ceramikę ceglastą z polewą i bez, ułamki naczyń kamionkowych i szklanych. W wykopie nr 5 znaleziono także srebrny półgrosz Jana Olbrachta z lat 1492-1499.

Materiały źródłowe i dokumentacja badań znajdują się obecnie w P.P. PKZ Oddział w Poznaniu.

Badania zakończono.

BUKOWE , gm. Zagórzów
woj. konińskie
Stanowisko I

Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu
Katedra Archeologii

Badania prowadziła mgr Maria Mucha /autorka sprawozdania/ pod kierownictwem doc. dr. Jerzego Olczaka. Finansowały UAM w Poznaniu oraz Muzeum Okręgowe w Koninie. Drugi sezon badań. Nowożytna huta szkła /2 połowa XVII wieku/.

Badania kontynuowano w sąsiedztwie pieców związanych z produkcją szkła. Łącznie z pracami ubiegłorocznymi odsłonięto cały areal zajęty przez hutę. Około 3 m na północ od stanowisk piecowniczych uchwycono nieregularny zasięg warstwy ciemnobrunatnej próchnicy ze spalenizną, z zawartością licznych węgli drzewnych, grudek polepy, cegieł, odpadów produkcyjnych, donic, ułamków naczyń szklanych i glinianych. Warstwę tę o miąższości od kilku do kilkunastu cm odkryto na powierzchni około 150 m². Można ją interpretować jako pozostałości po konstrukcjach zabudowań huty. Wskutek silnego zniszczenia stanowiska orką oraz częściową niwelacją terenu, wyróżniająca się warstwa nie może wyznaczyć jednak pierwotnych i rzeczywistych zarysów huty. Ślady jamy oraz dołków po konstrukcjach drewnianych zabudowań odkryto w kierunku zachodnim i południowo-zachodnim od centrum produkcyjnego huty.

W wyniku tegorocznych badań uzyskano około 8.000 sztuk odpadów produkcyjnych w postaci spieków szklarskich, masy szklanej, żużli, "tezek", około 1.500 fragmentów donic, 1.700 fragmentów naczyń szklanych, 200 fragmentów szyb oraz około 3.900 ułamków naczyń glinianych, 230 ułamków cegieł i polepy. Znaleziono ponadto 4 monety z 2 połowy XVII wieku oraz kilka przedmiotów żelaznych, zapewne narzędzi, w tym najprawdopodobniej fragmenty piszczełi.

Materiały przechowywane są w magazynach Katedry Archeologii UAM w Poznaniu.

Badania zakończono.